

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๐๓.๒/๙๗๓๗ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าพรุเสม็ด ป่าอ่าวเต็งรัง ป่าชายเลน ทะเลสาบสงขลา และทะเลหลวง ท้องที่ตำบลพนาสูง อำเภอควนขนุน ตำบลลำปำ อำเภอเมือง ตำบลนาโพธิ์ ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว ตำบลฝาละมี ตำบลปากพะยูน ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ตำบลกระเสลีนธุ์ ตำบลเชิงแส ตำบลเกาะใหญ่ ตำบลโรง อำเภอกระเสลีนธุ์ ตำบลระโนด ตำบลบ้านขาว ตำบลตะเคียน ตำบลบ้านใหม่ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการล่าสัตว์ป่า เก็บหรือทำอันตรายแก่ไข่ หรือรังของสัตว์ป่าทุกชนิด ตามบัญชีท้ายประกาศ รวม ๑๘๑ ชนิด โดยได้กำหนดให้นกแอ่นกินรัง (*Aerodramus fuciphagus*) เป็นสัตว์ป่าที่ห้ามล่า ลำดับที่ ๑๕๖ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

โดยที่การประกาศกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดังกล่าวครอบคลุมพื้นที่บริเวณเกาะสี่ เกาะห้า อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้มีการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นมาก่อนและสัมปทานสิ้นสุดลง อยู่ระหว่างรอการให้สัมปทานใหม่ เป็นผลให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ และการบังคับใช้กฎหมาย ระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ กับจังหวัดพัทลุงซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

(๑) กองนิติการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชมีความเห็นว่า นกแอ่นกินรังเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายกำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงห้ามมิให้ผู้ใดมีไว้ในครอบครอง และห้ามเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งรังของนกแอ่นกินรัง เว้นแต่เป็นผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่พื้นที่บริเวณเกาะสี่ เกาะห้า อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุงได้มีประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

และสิ่งแวดล้อมกำหนดให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และนกแอ่นกินรังถูกกำหนดให้เป็นสัตว์ห้ามล่าในบัญชีท้ายประกาศกระทรวงดังกล่าว รังของนกแอ่นกินรังจึงต้องห้ามมิให้ผู้ใดเก็บหรือทำอันตรายตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง (๒) แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น จังหวัดพัทลุงจึงไม่สามารถอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่ดังกล่าวได้ และพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชยังคงมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ในพื้นที่ดังกล่าว

(๒) จังหวัดพัทลุงมีความเห็นว่า พื้นที่บริเวณเกาะสี่ เกาะห้า อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง เป็นพื้นที่ที่กำหนดให้มีการสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นมาก่อน การดำเนินการดูแลนกอีแอ่นเป็นไปตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ และจังหวัดพัทลุงเป็นพื้นที่ที่บังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวตามมาตรา ๔ และมีอำนาจที่จะให้สัมปทานตามมาตรา ๗ รวมทั้งมีอำนาจดูแลคุ้มครองเกาะรังนกอีแอ่นตามความในมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ด้วย ฉะนั้น จึงไม่สามารถนำมาตรา ๒๑ วรรคสอง และมาตรา ๔๒ วรรคสอง (๒) แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับได้อีก จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพัทลุงที่จะต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชพิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีที่จังหวัดพัทลุงจะให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าและกำหนดให้นกแอ่นกินรังเป็นสัตว์ป่าชนิดที่ห้ามล่าและห้ามเก็บหรือทำอันตรายแก่รัง เป็นปัญหาในทางปฏิบัติและการบังคับใช้กฎหมายจึงขอหารือ ดังนี้

(๑) กรณีที่ได้มีการประกาศกำหนดพื้นที่ให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าและกำหนดให้นกแอ่นกินรังเป็นสัตว์ป่าชนิดที่ห้ามล่าไว้ด้วย ตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว จังหวัดโดยคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจะสามารถอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่ดังกล่าวได้หรือไม่

(๒) กรณีเป็นพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ จังหวัดโดยคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจะสามารถอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าได้หรือไม่

(๓) โดยที่เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มุ่งประสงค์ที่จะกำหนดบริเวณที่ดินให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าโดยปลอดภัยเพื่อรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า ดังนั้น หากการดำเนินการตามกรณีหารือที่ ๑ และ ๒ เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.

๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจะต้องดำเนินการอย่างไร จึงจะถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายทั้งสองฉบับ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมีผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนจังหวัดพัทลุงเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า โดยที่พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ตราขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงมาตรการต่าง ๆ ในการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลสมดังวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยมุ่งสงวนและคุ้มครองไปทั่วสัตว์ป่านั้นโดยตรง อย่างไรก็ตาม มาตรา ๒๑^๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดมาตรการในการคุ้มครองรังของสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะ โดยห้ามบุคคลใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง ยกเว้นผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นและผู้ถืออาศัยอำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อปรับปรุงพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พุทธศักราช ๒๔๘๒ โดยให้ราชการส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนดูแลและจัดการการเก็บรังนกอีแอ่นอันเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องที่ของตน และให้เงินอากรรังนกอีแอ่นตกเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นที่มีรังนกอีแอ่นในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดเดียวกัน รวมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะให้เอกชนดำเนินการจัดเก็บรังนกอีแอ่นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น^๒ เพื่อให้การสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่ของจังหวัดที่กำหนดในมาตรา ๔^๓ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และได้กำหนดให้

^๑ มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นและผู้ถืออาศัยอำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^๒ หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นเพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนดูแลและจัดการการเก็บรังนกอีแอ่นอันเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องที่ของตน และให้เงินอากรรังนกอีแอ่นตกเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นที่มีรังนกอีแอ่นในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดเดียวกันตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะให้เอกชนดำเนินการจัดเก็บรังนกอีแอ่นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๓ มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดพัทลุง จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดสตูล และจังหวัดตราด ส่วนในจังหวัดอื่นจะใช้บังคับเมื่อใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นของแต่ละจังหวัดตามมาตรา ๖^๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นผู้ที่มีอำนาจและหน้าที่ในการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นที่มีอยู่ตามธรรมชาติบนเกาะหรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๑๔^๕ ในท้องที่จังหวัดของตนได้ตามมาตรา ๗^๖ โดยคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นของแต่ละจังหวัดมีหน้าที่กำกับดูแลการเก็บรังนกของผู้รับสัมปทานให้เป็นไปตามสัมปทานและตามที่พระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติไว้ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง จังหวัดโดยคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นสามารถอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่ได้มีการประกาศกำหนดให้รังนกอีแอ่นหรือนกอีแอ่นกินรังเป็นสัตว์ป่าชนิดที่ห้ามล่าได้หรือไม่ เห็นว่า โดยที่มาตรา ๒๑^๗ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดมาตรการในการคุ้มครองรังของสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะ โดยห้ามบุคคลใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าสงวน

^๔ มาตรา ๖ ในแต่ละจังหวัดที่มีการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัด หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด สรรพากรจังหวัด ป่าไม้จังหวัด หัวหน้าคณะผู้บริหารท้องถิ่นทุกระดับส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดเก็บรังนกอยู่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น และผู้ทรงคุณวุฒิอีกหกคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากรายชื่อบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์เกี่ยวกับรังนกที่คณะผู้บริหารท้องถิ่นที่มีการจัดเก็บรังนกในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเสนอจำนวนสองคนและที่สภาจังหวัดเสนอจำนวนสี่คนเป็นกรรมการ และปลัดจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

^๕ มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บรังนกที่มีอยู่ตามธรรมชาติบนเกาะหรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินโดยไม่ได้รับสัมปทานจากคณะกรรมการ

การขอรับสัมปทานในแต่ละจังหวัดให้ทำโดยการประมูลอากรตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการจังหวัดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด

^๖ มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้และเพิกถอนสัมปทานเก็บรังนก

(๒) พิจารณาการจัดเก็บและจัดสรรเงินอากรรังนก

(๓) ให้คำแนะนำแก่ผู้รับสัมปทานเกี่ยวกับการเก็บรังนก

(๔) กำกับดูแลการเก็บรังนกของผู้รับสัมปทานให้เป็นไปตามสัมปทาน และตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข รวมทั้งปฏิบัติการอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดรับผิดชอบในการจัดเก็บเงินอากรรังนกและมีหน้าที่ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย รวมทั้งมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

หรือสัตว์ป่าคุ้มครอง ยกเว้นผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยออกรังนกอีแอ่นและผู้ถืออำนาจของผู้อนุญาตดังกล่าว แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งมีผลให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับในการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของนกอีแอ่นอันเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บออกรังนกอีแอ่นได้ให้สัมปทานแก่ผู้รับสัมปทานรายใดแล้ว ผู้รับสัมปทานดังกล่าวก็สามารถเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในเขตที่ได้รับสัมปทานได้ แม้ว่าเขตดังกล่าวจะถูกประกาศกำหนดให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามมาตรา ๔๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็ตาม แต่ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นจะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัมปทานให้ครบถ้วน

ประเด็นที่สอง จังหวัดโดยคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บออกรังนกอีแอ่นสามารถอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติออกรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าได้หรือไม่ เห็นว่า เมื่อได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บออกรังนกอีแอ่นมีอำนาจให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในท้องที่จังหวัดของตนได้ คณะกรรมการจึงสามารถให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในเขตพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๓๖^๕ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ แต่ในการเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้นผู้รับสัมปทานจะต้องได้รับ

^๔ มาตรา ๔๒ บริเวณสถานที่ที่ใช้ในราชการหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันแห่งใด รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะกำหนดให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดก็ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

- (๑) ล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้น
- (๒) เก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่าซึ่งห้ามมิให้ล่า
- (๓) ยึดถือครอบครองที่ดิน หรือตัด โค่น แผ้วถาง เผา ทำลายต้นไม้ หรือพฤษชาติอื่น หรือซุดหาแร่ ดิน หิน หรือเลี้ยงสัตว์ หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้นเหือดแห้ง เป็นพิษ หรือเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี หรือเมื่ออธิบดีได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆ ในเขตห้ามล่าแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดมีความจำเป็นต้องปฏิบัติการตามกฎหมาย หรือปฏิบัติการเพื่อประโยชน์ในการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานนั้นต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

^๕ มาตรา ๓๖ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดล่าสัตว์ป่า ไม่ว่าจะเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองหรือมิใช่ หรือเก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่า เว้นแต่จะกระทำเพื่อการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการและได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เสียก่อน

ประเด็นที่สาม หากจังหวัดโดยคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น ดำเนินการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นไปโดยฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ หรือมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจะต้องดำเนินการอย่างไรจึงจะถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายทั้งสองฉบับ เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาแล้วว่าพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ตรขึ้นใช้บังคับกับการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่ของจังหวัดที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔^{๑๑} เป็นการเฉพาะ และได้ให้ความเห็นไว้ในประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สองแล้ว จึงไม่ต้องพิจารณาประเด็นนี้อีก

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๕๒

^{๑๐} มาตรา ๓๗ นอกจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งต้องเข้าไปปฏิบัติการตามหน้าที่ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น